

— "Ολα τέχει δ Χατζιδάκης, μόνο μια βελύς του λείπει.

— Στήν άνυδριά καλός είναι κι' δ Σωτηριάδης.

— Τι έχεις Βλάχο; Τι είχα πάντα.

— Στό Μόναχο βρέχει καὶ στοῦ Χατζιδάκη τὸ κεφάλι βροντά.

— Καλέ ναι τὰ φαρδομάνικα (λόγια), μὰ γιὰ τοὺς Καθηγητάδες.

— Μπάρμπα Ντεληγιάννη, ἡ γλώσσα σου τρέχει.

— 'Απ' τὸ χειμώνα είναι.

— Σὲ ξέρω κι' απ' τὸ καλοκαίρι.

— Μπάτε, φοιτητάδες, ἀλίστε, κι' ἀλεστικὰ μὴ δόστε.

— Κατὰ τὸ Μαστρο-Κόντο καὶ τὰ κοπέλλια του.

— Βλάχος κερνάει, Βλάχος πίνει.

— Στοῦ δικαίου τὴν πόρτα θέσθεις βρόντα.

ΠΟΤΑΛ Ο ΚΥΣΤΙΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΜΙΑ ΙΔΕΑ

Φίλατα «Νουμᾶ».

Έκείνο τὸ γράμμα τῶν Κουταλιανῶν, ποῖ ἐδημοσιεύθησε στὸν προχθεσινό «Νουμᾶ» τὸ διαβάσατε καλά, καλοί; Πιστεύω γιά. Τότε γιατί, ἀφοῦ ξέρετε πῶς ὁ «Νουμᾶς» δὲν ἔχει τὴν πρώτην κυκλοφορίαν— θέρμην ὁ καιρός του—δὲν ἐπήρατε μιὰ σκληρή γα τυρρηνική νὰ τὸ βροντοφωνήσετε σ' ὅλη τὴν Ρωμηόσην; Γιατὶ ἀδικήσατε τόσες φωτεινότατες ἀλήθειες; Γιατὶ τίς ἔβαλατε κάτω ἀπὸ τὸ λυχνοστάτη, καὶ δὲν τὶς ἀφήκατε νὰ φωτίσουν ἑκεὶ ποῦ οἱ διασκέδαλοι μας σκοτίζουν τὰ πνέματα τῶν παιδιῶν μας καὶ στραγγαλίζουν τὶς ψυχές των καὶ στραβίσουν διένοιες; Γιατί; Ηρέπει νὰ τὸ ξέρεις, πῶς σ' αὐτὴ τὴν περίστασην ἐγκλημάτισες. Καὶ πρέπει γιὰ νὰ ξελεωθῆς νὰ δουλέψῃς ζεστά—καὶ μαζύ σου ὅλοι δοσοι νοιώθουν τὸ λόγο πατρίδα—γιὰ νὰ τυπωθῇ τὸ γράμμα αὐτὸν σὲ ἑκατομμύρια φυλλαδούλες καὶ νὰ σκορπισθῇ ὅπου Ρωμηός διέσκαλος καὶ μαθητούδια Ρωμηόπουλα.

Δικός σου.
ΑΡΜΙΝΤΑΣ

ΓΡΟΘΙΑ ΚΟΥΤΑΛΙΑΝΟΥ

Αγαπητέ μου «Νουμᾶ»,

Μπαζές τὸ περχμένο φύλλο σου, καὶ τόμορφότερο λουλούδι του τὸ γράμμα τοῦ Στράτου καὶ τοῦ Φώτη τῶν Κουταλιανῶν. Αμα τὸ διάβολος, δὲν ἀπόρησα κεφόλου γιατὶ δὲν τὸ δεχτήκανε τὰ «Παναθήναια». Τέτοιο λουλούδι σχηνὸν καὶ παρθενικό, κομμένο ἀπὸ τοὺς ὀλανθισμένους τῆς 'Αλήθειας μπαζέδες, δὲν ἔκανε γιὰ τὴν σκοτεινὴν καὶ μουχλισμένην σάλα τῶν «Παναθήναιών». Θὰ μαρτινόνται στὴν στιγμὴν. Γιὰ νὰ ζήσῃ, καὶ νὰ σκορπάξῃ μέρες καὶ βδομάδες τὴν εύωδιά του, ηθελε ἀνοιχτὸ ἄγρόν καὶ τέτοιον εὐρήκε στὸν «Νουμᾶ». Γειά σου ποῦ τὸ δέχτηκες καὶ ποῦ στόλισες μ' αὐτὸν τὸ περασμένο φύλλο σου.

Θυμίσσαι τὸν Παναγῆ τὸν Κουταλιανὸ στὶς καλές του μέρες; Θυμίσσαι κείνη τὴν φοβερὴ γροθί του ποῦ θαρροῦσες πῶς ἂν τὴν κατέβαζε μποροῦσε καὶ βράχο νὰ τὸ κάμη θρίψει; Αἴ, τέτοια γροθί Κουταλιανοῦ ἔφαγε κι' δ Δικαίολισμός μὲ τὸ περίφημο αὐτὸν γράμμα. Ντραλίστηκε κι' ἀποστομώθηκε.

ΑΓΑΠΗ ΕΙΔΟΥΣ ΤΟΥ
Πιστεύεις μέ. "Αν δοκίμαζε νάπαντηρης, θάφεργε παλι τὶς αἰώνιες «ἀδρές κι' ἀκαταμάχητες» μπορούμπουλίθρες του. 'Απάντηση μὲ ούσια, μὲ λογική, μὲ δύναμη καμπιά. Γιατὶ τὸ γράμμα τῶν Κουταλιανῶν τὰ γκρέμησε δλα τὰ λασπόκαστρό του, τὰ θερμούμενα ἀπένω στὴν φευτίκη καὶ στὴν κατεργαριό. Αὐτὸ είναι.

Μά νὰ μὲ συμπιθήσεις, ἀφέντη μου «Νουμᾶ», καὶ δὲν ἥρθα νὰ τὸ κρίνω τὸ γράμμα. Ἡρθα νὰ σου φανερόσω τὴν εύγνωμοσύνη μου τὴν βιθειάν γιατὶ μ' ἔκανες νὰ περάσω μιὰ πακαρδείσια μέρη μὲ τὸ γράμμα αὐτὸν—ποῦ δὲν θέναι μοναχό του, μὲ θάχη κι' ἀλλα, γιατὶ δ τίτλος του «Γράμματα ἐπ' τὴν Κούταλη» αὐτὸ μέση εύαγγελίζει.

Δῶσ' τα λοιπόν καὶ τέλλει γρήγορα, λοισέ μας μὲ τὸ ἀνθονέρι τῆς 'Αλήθειας, φώτισέ μας μὲ τὸ ἀγιο τῆς 'Ιδεας φῶς καὶ σ' εύγνωμονούμε.

Γειά σου.

ΑΠΟΣΠΕΡΙΤΗΣ

ΣΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΨΥΧΗ ΣΟΥ

ΕΚΕΙΠΕΡΑ*

ποῦ τὴν δνοιξην χαρούμενο κελαδεῖ τ' ἀπόδονι, ποῦ τὸ τρελλὸν ἀγεράκι παιζει μέσα στὰ δόμορφα δουλούδια, π' δ πλιος ταξιδεύει πάντα σὲ καταγάλανο σ' ἀνέφελο οὔρανο καὶ τὸ φεγγαράκι δλόφωτο, καμαρωτὰ δρυοπερπατάει τὴν νύχτα,

ΕΚΕΙΠΕΡΑ

ποῦ τὸ ξανθὸν καλοκαῖρι περνάει μὲ τραγούδι αἰώνιο κι' δ Ζέφυρος τ' ἀκολουθάει μὲ τὸ παγνιδιάρικο μουσιμόρισμά του· ποῦ οἱ καταστόλιστοι, οἱ μυριόχρωμοι κάμποι χύνουν γύρα τόσην μοσκοβολιά· ποῦ τὸ ρυάκι καθάριο, διάφανο κι' δλόδροσο μὲ κάποια χάρην δούγκριτην κυλάει,

ΕΚΕΙΠΕΡΑ

ποῦ δλα τραγωδοῦνε καὶ μασκοβολοῦνε, ποῦ δλα λαμποκοποῦν κι' ἀστράφτουν ἀπὸ χάρην ἀπ' δμορφιά, ἀπὸ νειότη,

ΕΚΕΙΠΕΡΑ

στὴν φωτολουσμένην, στὴ Μεγάλη Γῆ μιὰ μέρα κι' ή Μεγάλη σου Ψυχή θὰ ζήσῃ εύτυχισμένην.

"Αγαλμα μεγάλο κι: ἀψυλὸ σὰν τὴν 'Ιδεα θὰ σου στήσουμε!

"Η ψυχή σου θὰ φτερουγιάζῃ δλόχαρη στὰ βουνά καὶ στοὺς κάμποις μας κι' ἀπ' τὴν 'Ιδεα θὰ φυτρώσουν στὴ γλυκιά μας Πατρίδα τὰ πιὸ μυρωμένα τὰ πιὸ δμορφά λουλούδια.

Μ' αὐτὰ θὰ σου πλέξουμε τ' διθάνατο στέφανο. Μ' αὐτὰ θὰ σου γλυκάνουμε τὴν πικραμένην σου ψυχήν!

ΜΑΡΚΟΣ ΓΕΡΑΝΗΣ

* «Ρόδα καὶ Μήλα», Ψυχάρη Τόμ. Β'. σελ. 202.

ΑΚΟΥΣΑΜΕ

= Πῶς δ Χατζιδάκης τὰ πῆγε πρίμα μὲ τὶς μουζεφιριές του στὴν παλιο-καινούρια του φυλλάδια, μὲ θὰ τὰ φέρει στενά μὲ τὴν ἀπάντηση του Πίλλη.

= Πῶς η πάλη είναι ἀνιση, ἐπειδὴ δ Χατζιδάκης δὲν ξέρει νὰ γράψῃ.

= Πῶς καὶ ναζερε πάλι δὲ θὰ είχε τὸ νὰ πη.

= Πῶς κι δ ίδιος δ Κόντος, σὰν ἀκούει τὶς ὑπερβολές του Μιστρίωση, κοντοστόμητικε.

= Πῶς δ κ. Βλάχος ρουφάντας μὲ τὸ δρόμο τὶς προάλλεις ένα στρείδι, εἰπε τὴν παροιμία

«'Εμείς οι Βλάχοι δπως λάχηρο.

= Πῶς δσα καὶ ἀν πανέη δ «Νουμᾶς» ἀπὸ τὰ φύλλα του, δ κ. Σενόπουλος πάντα θὰ συνέη διαπλάσια.

= Πῶς σὰ διψήη δ Μπάρμπι-Βικέλας φωνάζει τὸ Δροσίνη.

= Πῶς ἔντε φοιτητής ποῦ ἀγρέσει μερικὲς ἐλιές καὶ τοῦ τὶς βάλλεις σ' ἔνα κατεβατὸ «Αληγη», εἶπε: «Η μπακάλης ραγκαβίζει η Ραγκαβής μπακαλίζει».

= Πῶς στὴν 'Ελλάδα τὰ πειριδικὰ θὰ διαμάζουνται τώρα κ' ἐμπρὸς παροδικά. Κ' οι ἐφημερίδες παραδικά.

= Πῶς δ Ντεληγιάννης εἶαι καὶ κομμάτι φάλητης. Κάποιος περνῶντας κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι του τὸν ἔχουε

«'Απὸ φυλακῆς Πρωταῖα
«Βουλήν προαιώνιον»
«Παρῆλθεν η σκιὰ τοῦ νόμου»,

καὶ διάφορα ἄλλα.

= Πῶς η Μίς Ντώνκαν θὰ χορέψῃ, σὰν ξαναγυρίσῃ ἐδῶ, μέσα στὴν 'Ακαδημία τὸ συρτὸ μὲ τὸ Μιστρίωτη.

= Πῶς ἔντες ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἀρχηγούς τῆς 'Ιδεας ἔστειλε μήνυμα τῆς Κυρίας Παρρέν πῶς α' αὐτὴ τὴν περίσταση οἱ ἄντρες σταθήκανε γυναίκες κ' οι γυναίκες ἀντρες.

= Πῶς ἐπίτηδες τὴν έδαλη αὐτὴ τὴν φράση σὲ Παρενθετικά σημεῖα.

= 'Ακούσαμε κι' ἀλλα, μὲ δ «Νουμᾶς» φωνάζει πῶς σάνουν αὐτά.

ΓΛΩΣΣΙΤΣΑ

Τ. Γ. Μὲ συγχωρεῖς, Κύριε «Νουμᾶ», ποῦ ξανάρχουμα, μὲ καθὼς ἔβγαινα ἀπὸ τὴν πόρτα σου συλλογίστηκα πῶς ἄλλη μὲ ἀπόδεξῃ τοῦ ρήτορού ἔκεινου είναι πῶς οι Τρεῖς Χάριτες τῆς 'Αρχαιότητας ἔγιναν σήμερα Τρεῖς Χάροι—τῆς γλώσσας, καὶ μπορεῖτε νὰ τοὺς βρήτε στὸ Πανεπιστήμιο.

ΓΛΩΣΣΙΤΣΑ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Τυπικό. 'Αφοῦ τὸ «δεσποινίς» δὲν τὸ βρέσκετε καὶ, πολὺ σωστό, καθόλου Ρωμέικο, δταν γράψετε σὲ κόρη πέτε τὴν «κυρία». Τὸ «κυρία» πάει πολὺ καὶ γιὰ κόρη καὶ γιὰ παντρεμένη. Αὐτὸ τὸ γράφετε τὴν πρώτη καὶ τὴ δεύτερη φορά. "Αμα κομμάτι γνωριστής (άς είναι καὶ μ' ἀλληλογραφία) γράφετε «ἄγαπητή κυρία 'Αλεξάντρα» νὰ ποῦμε. "Αν είναι παντρεμένη δμως δὲν πάει νὰ τῆς γράψετε μὲ τὸ μικρό της δνομα, μὰ πάντα μὲ τὸ ἐπίθετο τῆς.—κ. 'Αντικουρούσπιδν. "Ο ἀγαπητός μας Γιάννης Περγιαλίτης μᾶς γράπει τάχειλουθα ποῦ μποροῦν νὰ χρησιμέψουν καὶ γι' ἀπάντ